

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Vol. LXXXI Kaina 35 c.

PENKTADIENIS - FRIDAY, RUGPJŪTIS - AUGUST 24, 1990

Nr. 165

Vakar prasidėjo Pabaltijo valstybių peticijos vaju

Vilnius. Rugpjūčio 23. (LIC) - Lietuvos Sąjūdis šiandien pradėjo pasauliniu mastu, prisimenant Hitlerio-Stalino pakto 51-ą sukaktį, peticijos vaju.

Peticijos vajuas tikslas yra, kad Pabaltijo valstybės būtų įjungtos į tų valstybių sąrašą, kurios dalyvauja Europos Saugumo ir Bendradarbiavimo konferencijos (CSCE) viršūnių suvažiavime Paryžiuje ir kad būtų Pabaltijo klausimas įrašytas į konferencijos darbų tvarką lapkričio mėnesį.

Sovietai paskutiniu metu blokavo Pabaltijo respublikas nuo dalyvavimo Helsinkio procese žmogaus teisių konferencijoje birželio mėnesį Kopenhagoje, kurios norėjo turėti stebėtojų statusą. Nė viena valstybė viešai nepasipriešino Sovietams. Su šia peticija yra reikalaujama ne vien tik kad Sovietų Sąjunga, bet kad ir kitos valstybės, pasirašiusios Helsinkio Baigia-

mąjį aktą, pasisakytų už Pabaltijo nepriklausomybę.

Iki rugsėjo 28 d.

Peticijos organizatoriai nori peticiją įteikti tų valstybių užsienio reikalų ministeriams, kurie susirinks posėdžiui New Yorke spalio mėnesį. Paskutinė peticijų data yra rugsėjo 28 diena, kai tą dieną buvo pasirašytas antrasis protokolas prie Hitlerio-Stalino pakto, kuriuo Lietuva buvo pervedama iš nacių sferos į Sovietų įtakos sferą.

Peticijos tekstas yra paruoštas įvairiomis kalbomis, įskaitant anglų, rusų, vokiečių, lenkų ir pabaltiečių kalbas. Tekste reikalaujama, kad Pabaltijo valstybių nepriklausomybės klausimas būtų Helsinkio procese ir kad jis būtų diskutuojamas konferencijos metu Paryžiuje. Jame pažymima, jog kol nebus Pabaltijo problema išspręsta, nebus galima sukurti vieningos Europos valstybių, pagrįstų teise.

Jelcino dėmesys Rusijos žemės ūkiui

Derliaus nuėmimas - didžiausias rūpestis

Maskva. - Sovietų spauda rašo, jog Boris Jelcinas, Rusijos Respublikos prezidentas, įspėjo gyventojus, kad ūkių derlius gali būti nenuimti ir tai kitiems metams sudarys dar blogesnę ekonominę padėtį. Jis pasiūlė naują planą, kad žmonės stengtųsi laiku nuimti derlių iš laukų, įvesti kuponų naudojimą. Tas planas turėtų paskatinti darbininkus sąžiningiau dirbti, žmonės rodytų daugiau iniciatyvos ir meilės tam darbui. Tuo būdu, sako, būtų sumažintas ir tinginių skaičius. Šis iniciatyvos planas, kurį Jelcinas išdėstė Rusijos piliečiams, leisti ūkiams parduoti javų perviršių laisvai be jokių suvaržymų ir pagal kuponus galėtų pirkti kasdien jiems reikalingų prekių, kurios pažadamos dabar, bet niekada negaunamos. Tai būtų labiausiai praktiškas pasiūlymas, kokio sovietai nėra turėję. Tuo pačiu būtų vėl atimama bent dalis centrinės vyriausybės monopolio viską turėti savo žinioje.

„Derlius-90“

Neseniai centrinė Sovietų vyriausybė, neturėdama drąsos drastiškai ekonominius reformų planui vykdyti, įspėjo piliečius, jog maisto gaminių patenka į juodąją rinką ir jo trūkumas gali sukelti naujus neramumus socialinėje srityje. Prez. Gorbaciovus kreipėsi į užsienį pagalbos savo ekonominei programai, kurią jis vadina perestroika. Italijos premjerui G. Andreotti jis pasakė, jog per dvejus ateinančius metus, kada bus sunkiausia, sovietams labai bus reikalinga parama.

Atsiliepdamas į šį planą, Gorbaciovus pasakė, kad ir jis planuoja visą seriją rezoliucijų ir taisyklių, o taip pat įsteigti specialų komitetą, kuris prižiūrėtų, kad būtų baigtas valstybinis monopolis. Jelcinas nenustojia kritikavęs Gorbaciovo žemės ūkio politikos. Jis mano, kad jo planas padidins žemės ūkio darbininkų iniciatyvą, nes bonų programa bus

vykdoma šalia pagrindinio atlyginimo. Kuponai yra pavadinti „Derlius-90“. Kas bus atlikta virš nustatytos normos, tas liks darbininkų žinioje. Paskutiniu metu valstybiniai ūkiai neįspildydavo valstybės nustatytų normų.

Tariasi su Jelcinu

Jelcinas sako, kad reikia pradėti nuo ūkių ir sustabdyti jų smukimą ir tai yra tik viena stagnacijos dalis ekonomijoje, kurią naujoji Rusijos vadovybė dabar nori sutvarkyti, nesilaikydama Kremliaus nurodymų. „Naujas ir platus žvilgsnis čia būtina reikalingas. Nė viena tauta istorijoje neturėjo tokios gilios ir ilgios krizės, kaip kad Rusijos žmonės, kurie kentėjo savo žemėje“, kalbėjo Jelcinas, primindamas Stalino erą, kuris sunaikino žemės ūkį, įveddamas kolektyvizaciją. Visa tai turi būti atstatyta be jokių įstatymų, nes tai glūdi pačioje žmogaus prigimtyje ir tai labai greitai, kol visai dar nesugriuvo ekonomija.

Po šių pareiškimų, Gorbaciovus daugeliu atveju sutiko su Jelcino pasiūlymais.

- Karachi aerouoste nusi-leido Sovietų Tupolev 154 lėktuvą, kurį privertė skristi į Pakistaną 11 Sibiro kalinių, ginkluotų automatiniais ginklais, kurie buvo pervežami į kita kalėjimą. Jie pasiprašė politinio prieglobsčio. Skrido kartu ir 29 keleiviai. Niekas nebuvo sužeistas. Pakistano vyriausybė nesako, ar bus patenkintas jų prašymas, o gal bus sugrąžinti į Sovietų Sąjungą.

- Senato daugumos vadas George Mitchell praneša, jog po ilgų pasitarimų jau susitarta dėl „švaraus aplinkos oro“ įstatymo su prez. Busho pareigūnais ir priimtas mažiau išlaidingesnis projektas.

- Toronte, kaip praneša JTA žinių agentūra, buvo išniekinta sinagoga. Ant jos sienų buvo išdažyti neonacių šūkiai ir jų simboliai. Ypač tai buvo ryškiai atlikta Hamiltone.

JAV prezidentas George Bush praneša, kad pasirašė įsakymą pašaukti atsargoje esančius amerikiečius į aktyvią karinę tarnybą ir kad Amerikos ambasada Kuvaite nebus uždaryta. Su juo kartu matyti Kennebunkporte,

prezidento namuose, kur jis atostogauja, Gynybos sekretorius Dick Cheney, kairėje, ir Jungtinio štabo viršininkas generolas Collin Powell, Jr.

JAV šaukia savo atsarginius

Ir atsisakė uždaryti savo ambasadą

Washingtonas. Rugpjūčio 22. - JAV paskelbė, kad prezidentas G. Bushas pasirašė įsakymą pašaukti 40,000 atsarginių į aktyvią karinę tarnybą. Taip pat prezidentas pranešė, jog bus ignoruojamas Irako įsakymas uždaryti Amerikos ambasadą Kuvaite.

Tačiau nutarimas neuždaryti ambasados Kuvaite, pastato į pavojų maždaug 2,500 amerikiečių ir taip pat Amerikos diplomatų, kurie gali būti pagrobti ir išvežti į Iraką. Todėl 120 jų šeimų narių yra evakuojami, jei Irakas jiems netrukdytų, kaip kad yra pažadėjęs. Paklaustas, o kas bus daroma, jei Irakas bandys užimti ambasadą penktadienį, prezidentas atsakė spaudos konferencijoje: „Palaukime ir stebėkime“.

Kennebunkporte savo namuose

se prez. Bushas pasakė, jog JAV diplomatai tebedaro pastangas Jungtinių Tautų Saugumo taryboje, kad būtų leista panaudoti karinę blokadą Irako laivams. Tačiau ir be to nutarimo, kaip sako jis, Amerika turi pilną teisę sulaukyti Irako visus laivus. Prezidentas pastebėjo, kad tai nėra kova tarp Amerikos ir Irako bet yra Irako kova su visu pasauliu. 22 kraštai atsisotjo petys į petį su amerikiečiais. Tačiau Bushas pripažino, kad yra tam tikras nuomonių nesutarimas su Sovietais. Maskva, kuri turi senus ekonominius ir politinius ryšius su Iranu, ragina amerikiečius palaukti ir leisti veikti diplomatijai.

Irako prezidentas pareikalavo, kad visi užsienio diplomatai išvažuotų iš Kuvaite ir

Bagdade esančius savo ambasadas. Jis sako, kad nuo penktadienio nebebus jiems pripažintamos diplomatinės teisės, jei jie pasiliks Kuvaite.

Sovietai treniruoja irakiečius

Pagal Valstybės sekretorių J. Bakeris paskambino Sovietų Sąjungos Užsienio reikalų ministeriui E. Ševardnadzei ir kalbėjosi tais klausimais. Dabar esą daugiau optimizmo, kad Saugumo taryba galės padaryti nutarimą.

Bet Jordanas, nebegalėdamas apsiginti nuo didelio antplūdžio pabėgėlių, paskelbė uždaras savo sienas, nes milžiniškas jų skaičius apsunkina Jordano ekonomiką. Nemažoni žinia, kad sovietų karininkai ir toliau treniruoja Irako kareivius.

nebutų įvykę. Yra užsieniečių, kurie išvyksta ir palieka svarbias pozicijas neužimtas. Didžiausias lėktuvų judėjimas yra Džahran lėktuvų bazėje. Kasdien vis atvyksta naujos Amerikos pajėgos ir užima strategiskai svarbias pozicijas prie Kuvaite sienos.

Valdemaras Katkus, Lietuvos Respublikos Užsienio reikalų viceministeris, dalyvavo pasitarimuose su Rusijos delegacija.

- Jemenas pranešė, jog sutinka su Jungtinių Tautų priimtomis sankcijomis prieš Iraką.

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500-1-2-3

TELEFAKSAS (312) 585-8284

TRUMPAI IŠ VISUR

- Saudi Arabijoje kovos lėktuvai dažnai priskrenda prie Irako okupuotos Kuvaite valstybės sienos, virš kurio skraido MIG Irako lėktuvai. Jei įvyktų mažas apsiskaiciavimas iš Saudi pusės, tai tuoj galėtų prasidėti nepasiekiamas karas, sako užsienio žurnalistai.

- Anglijos min. pirm. Margaret Thatcher paragino Jungtines Tautas balsuoti už karą jėgos panaudojimą prieš Irako tanklaivius Vidurio Rytų regione.

- Irako Užsienio reikalų ministeris Tarq Aziz lankėsi Jordane ir Ammane spaudos konferencijoje pasake „jog jo kraštas painformavo Amerikos diplomatus, kad Irakas yra pasiruošęs pradėti derybas“. Bet tuo pačiu metu išsireiškė, jei „amerikiečiai mano, kad čia yra tik atostogos kaip Panamoje ir Grenadoje, tai klysta. Čia bus kruvina kova ir Amerika pralaimės“.

- Saudis pareigūnai kalba, kad pritaria Irako diktatoriaus pašalinimui; tada galėtų susitarti su naujais vadais ir atstatyti Kuvaite suverenumą.

- Iš Kuvaite jau sugebėjo pabėgti daugiau kaip 200,000 naujų politinių pabėgėlių, kurie ir Saudi Arabijai sudaro rūpestį su ju apripinimu.

- Vak. Vokietijos laikraštis „Der Spiegel“ rašo, jog Rytų Vokietijos komunistų vadai padėjo Irakui pastatyti cheminį ginklų fabriką netoli Bagdado, kurį dabar vokiečiai norėtų subombarduoti.

- Brazilijos vyriausybė negalės sumokėti savo skolos laiku užsienio bankams, pranešė jų ekonomikos ministeris.

Brazilija yra trečioji pasaulyje valstybė daugiausia išsiskoliusi užsieniui, net 108 bilijonus dol.

- Palestinos išlaisvinimo organizacijos vadovybė pareiškė, kad Irako okupacija Kuvaite yra neteisėta ir kad visos arabų karinės pajėgos turėtų garantuoti saugumą Irakui, Kuvaitei ir Saudi Arabijai.

- Irano Užsienio reikalų ministeris Ali Velejati pareiškė, jog Irako invazija yra neteisėta, nežiurint, kad Irakas pasirašė oficialiai baigti 8 metų karą. Irakas privalo pasitraukti iš Kuvaite, sako Iranas.

- Irako prez. Hussein pasielė Amerikai pradėti pokalbių dėl krizės Vidurio Rytų Persų įlankoje. Bet Baltieji rūmai pasakė, kad pirmiau Irakas turi pasitraukti iš Kuvaite ir paleisti visus užsieniečius, o apie atitraukimą karinių jėgų šiuo metu negali būti jokios kalbos.

KALENDORIUS

Rugpjūčio 24 d.: Baltramiejus, Alicija, Kandida, Jaunutis, Michalina, Rasuolė, Viešvilas, Ugnė.

Rugpjūčio 25 d.: Liudvikas, Patricija, Didrė, Liucilė, Mangailas.

ORAS CHICAGOJE

Saulė teka 6:07, leidžiasi 7:39. Temperatūra dieną 86 L, naktį 68 L.

SPORTO APŽVALGA

POKALBIS SU
ARTŪRU POVILIŪNU

Artūras Poviliūnas, su kuriuo jau trumpai susipažinome, turi daug pareigų, darbų ir titulų: jis yra Lietuvos Tautinio Olimpino komiteto prezidentas, IV PLS žaidynių organizacinio komiteto pirmininko pavaduotojas ir Aukščiausios Tarybos vicepremjero K. Motiekos pavaduotojas. Jis ir jo žmona architektė Laimutė kelioms savaitėms atvyko į JAV lyg ir atsotogoms, tačiau darbų ir įsipareigojimų gal net per daug. Tarp jų rado laiko „Draugo“ sporto skyriaus skaitytojams atsakyti į keletą klausimų.

— Sakykite, koks bendras Chicago vasara?

— Tiesiog lėkė lekiame kiekvieną dieną. Jau tiek daug matėme ir esame nustebinti: Chicago labai graži ir idomi. Visą laiką filmuojame ir Lietuva mūsų televizijoje turės progos pasidžiaugti Chicago vasara.

— Ar turėjote kokius pasitarimus su vietos sporto darbuotojais ar klubais?

— Taip. Pirmiausia turėjau pasikalbėjimus su lietuvių radijo programomis: „Margučiu“, „Žeme L“ ir A. ir P. Slutų vadovaujama. Turėjau oficialų priėmimą „Baltia“ restorane su ŠALFAS Centro valdybos vyrais ir ponijomis; priėmimą ir pranešimą „Lituanicos“ klubo klube. Laukiame grįžtant Valdo Adamkaus — turėsime posėdį su ŠALFAS a-gos Centro valdyba ir išvykos į Lietuvą organizacinio komiteto.

— Koks tolimesnis Jūsų kelionės maršrutas?

— Vysime į Washingtoną kur numatytas priėmimas pas St. Lozoraitį, pasikalbėjimas Amerikos Balse ir posėdis su Rytų apygardos sporto darbuotojais pas E. Vodopaliene. Iš ten, trumpai sustoję Atlantic City, vyksime į New Yorką, kur turėsime pasitarimus su Pranu Gvildžiū ir kitais „Atletų“ klubo sporto darbuotojais.

— Ar liks laiko New Yorko apžiūrinėjimui?

— Deja, tik viena diena. Mat išvykstant mums į JAV, paskutinę dieną buvo gauta telegrama iš Tarptautinio Olimpino komiteto prez. Ch. Samaranch, kuris rugpjūčio 30 d. kviečia mane kartu su Latvijos, Estijos ir Sovietų Sąjungos olimpinio komitetų prezidentais į Louzaną.

— Tai jau gal yra vilčių, kad Lietuva galės dalyvauti 1992 m. olimpiadoje Barcelonoje?

— Sunku pasakyti, bet reikalai krypta geron pusėn. Juk pirmą kartą lankantis Louzanoje, Samaranch nesiteikė su mumis kalbėtis.

— O kaip bendrai su Lietuvos sportu pasikeitė politinei situacijai? Jau skaitėme, kad sportinė struktūra keičiasi iš pagrindų. Ar tiesa?

— Tikra tiesa. Nebeturime Lietuvos valstybinio Kūno kultūros ir sporto komiteto su jo didžiuliu ir galingu aparatu. Įsteigtas Kūno Kultūros ir sporto departamentas, kurio direktorium paskirtas A. Raslanas. Jis stabas ir galia bus žymiai mažesnė. Kiekvienos sporto šakos veiklą ir ugdymą tvarkys tų šakų federacijos ir jų vadovybės. Panaikinamas sporto internatus, kurių uždavinys buvo ugdyti olimpinis čempionus sovietiško stiliaus pagrindu.

dais. Visos sporto mokyklos perorganizuojamos, daugiau dėmesio kreipiant mokslui su fiziniu lavinimu ir auklėjimu visiems vienodai. Didžiosios sporto organizacijos turės persiorganizuoti. Nėra abejonės, kad olimpinis čempionų turėsime mažiau, bet sportas atsistos ant sveikų pagrindų.

Artūras Poviliūnas, LTO komiteto pirmininkas

— Kaip Lietuva reagavo į sportininkus, kurie dalyvavo „Geros valios“ žaidynėse Sovietų Sąjungos rinktinės sudėtyje?

— Nepasitenkinimas buvo nemažas. Buvo net balsų, reikalaujančių neduoti Lietuvos valstybės piliečio pažymėjimo. Tačiau olimpinis komitetas ir olimpinė chartija, kaip ir bendrai demokratiniams principai, teikia teisę kiekvienam pačiam apsispręsti, todėl jokių sankcijų mes nenumatome. Tai jau sąžinės reikalas...

— Pagaliau IV PLS žaidynės, arba tautinė olimpiada — visi nori žinoti, ar jos tikrai įvyks?

— Niekas šiomis dienomis tikro atsakymo duoti negali. Tačiau mano nuomonė ir galvojimas sako, kad jos tikrai įvyks! Dvi priežastys: a) visa Lietuva rodo didžiulį susidomėjimą, Aukščiausioji Taryba ir valdžia pažadėjo paramą ir jau patvirtino datą (liepos 27-rugpjūčio 4 d.), ir organizacinį komitetą, kurį įeina 4 ministrai, Kauno bei Vilniaus miestų merai, Kūno kultūros ir sporto departamento direktorius, aš pats ir dar keliai. Toks komitetas jau geresnės garantijos nereikia. b) derybos su Maskva netrukus turi prasidėti. Jos bus sunkios ir, tikriausiai, labai ilgios. Jų metu, be abejo, bus ramių ir žaidynės galės ramiai įvykti.

— Paminėjote derybas. Kada gi jos prasidės? Ar turite atstovaujantį vieneta? Ar tiesa, kad jau yra nesutarimų?

— Kol kas sudaryta komisija, kuri turi su Maskva išsiaiškinti, kaip bus sedama prie derybų stalo. Kai šis klausimas bus išaiškintas, tada bus sudarytas atstovaujantis vienetas. Nesutarimų dėl to jokių nėra. Ta komisija jokių būdu nesutiks, kad vienoje pusėje stalo būtų Sovietų Sąjunga, o kitoje — Lietuvos tarybinė sovietų respublika. Derybos ir moratoriumas prasidės, kai vienoje pusėje atsistės Sovietų Sąjunga, o kitoje — LIETUVOS RESPUBLIKA.

— Padėkojome ir palinkėjome geriausios sėkmės Lietuvai, jos Olimpiniam komitetui, Artūrai ir Laimai.

V.G.

Pasiruošusi šį sekmadienį Marquette Parko aikštėje pradėti rudens pirmenybių ratą saunioji „Lituanicos“ futbolo klubo vyrų komanda, vadovai ir treneris.

Futbolas Chicagoje

PASKUTINIS TURNYRAS

Per beveik du mėnesius vasaros pertraukos, kurios metu „Lituanicos“ komanda ne tik ginio ar merdėjo, bet treniravosi ir rungtyniavo Michigan, Wisconsin ir Illinois turnyruose — piknikuose, ir iš jų grįžo ne tuščiomis, bet su nugalėtojų trofėjais. Ir praėjusį sekmadienį, rugpjūčio 19 d., kai komandai gal būtų buvę pravartu prieš pirmenybių rungtynes pailsėti, ji dar dalyvavo lenkų „Lightning“ klubo suruoštame 4 komandų Polish National Alliance Camp, Yorkville, IL, turnyre. Turnyras pavyzdinai suorganizuotas, graži ir patogi aplinkuma, puikus dalyvių priėmimas, sako, palikęs gerą įspūdį. Dalyvavimas tokiam turnyre ne nuovargis, bet tikra atgaiva. Tik gaila, kad keletas mūsų komandos žaidėjų laikrodžiai vėlavo... ir pirmose rungtynėse teko ne tik komandos vadovui, bet ir pačiam „Lituanicos“ prezidentui pasidėti kelnes ir pamiklinti kojas. „Lituanica“ sužaidė trejas 40 minučių rungtynes: prieš „Royal Wawel“ 1:1, prieš „Lightning“ 2:2 ir prieš „Wisla“ 3:1. Nors komandai šį kartą teko pasitenkinti antrąja vieta, bet gautas trofėjus atrodė iškilmingiau už visas tris praėjusiose turnyruose laimėtas pirmąsias vietas kartu sužaidus.

PIRMENYBĖS — NE
PIKNIKAS

Turnyrai — piknikai pagaliau pasibaigė ir žiūrovų pasilgta. „Lituanicos“ komanda šį sekmadienį, rugpjūčio 26 d., sugrįš į savo bazę — Marquette Parką, kuriame žais pirmąsias rudens rato pirmenybių rungtynes prieš stiprią vokiečių „Green-White“ komandą.

IV PLS ŽAIDYNIŲ LEIDINYS

1991 m. liepos 27 - rugpjūčio 4 d. Lietuvoje vyks Pasaulio lietuvių IV sporto žaidynės, į kurias, tikimės, atvyks nemažai lietuvių sportininkų bei turistų iš įvairių kraštų.

Žaidynių organizacinis komitetas rengia spaudai oficialų leidinį „Pasaulio lietuvių IV sporto žaidynės“, kuriame numatyta išspausdinti Lietuvos Respublikos Aukščiausios Tary-

bos pirmininko V. Landsbergio, J.E. Kardinolo V. Sladkeviciaus, Organizacinio komiteto pirmininko, Lietuvos Respublikos vicepremjero R. Ozolo bei kitų oficialių asmenų sveikinimus žaidynių dalyviams, supažindinti su žaidynių istorija bei su Lietuvos miestais, kuriuose vyks žaidynės. Dalis leidinio skiriama reklamai. Leidinys bus platinamas Lietuvoje bei tautiečių tarpe užsienyje, įteikiamas žaidynių dalyviams ir svečiams. Formata 84 x 108/16. Planuojamas tiražas 15 tūkst. egz.

Jeigu būtumėte susidomėję reklama šiame leidinyje, prašytume iki rugsėjo 1 dienos pateikti savo pageidavimus. Firmos reklamai gali būti skirta visas puslapis, pusė arba ketvirtadalis puslapio ploto. Apmokejimas pagal susitarimą, arba auka, ar 25 dol.

A. Poviliūnas
LTOK prezidentas

Rungtynių pradžia 3 val. po pietų. Rezervų rungtynės 1 val. p.p.

Šį kartą rungtynės vyks toliau į vakarus nuo tribūnos esančioje aikštėje. Mėgstantiems patogumui žiūrovams, reikėtų atsinešti savo kėdutes. Pavasario rate „L“ pralaimėjo prieš „Green-White“ rezultatu 2:0. Nors visą rungtynių laiką turėjo žymią lauko persvarą, bet negalėjo surasti jos vartų. Tikėkimės, kad istorija nepasikartos.

Tarp dešimties major divizionų komandų, kurios šiais metais, sprendžiant iš rungtynių rezultatų, atrodo beveik vienodo pajėgumo, „Lituanica“ su 10 taškų ir 12,8 įvartų santykiu, pavasario ratą baigė 3-4 vietoje. Kaip jai seksis rudens rate, sunku pramatyti. Tik viena reikia išsiaiškinti, kad pirmenybių rungtynės — ne piknikas. Jei visi „Lituanicos“ žaidėjai būtų įsisavinę atvykusių iš Lietuvos „European work ethic“, kaip rašė „Soccer Illinois“ komandos žaidimo klasė būtų išskirtina. Kiekvieno atveju, šių metų major divizionų pirmenybių rungtynės vertos futbolo mėgėjų dėmesio ir entuziastingos paramos.

J.J.

Golfas

KVALIFIKACINIS TURNYRAS

Chicago Lietuvos Golfo klubas praėjusį savaitgalį — rugpjūčio 11 ir 12 d. Silver Lake golfo laukoose, Orland Parke, pradėd 36 skylių kvalifikacinį turnyrą, ruošiantis metinėms ŠALFAS pirmenybėms. Trys komandos kvalifikavosi į jos dalyvavimą ŠALFAS XXV-se golfo pirmenybėse rugpjūčio 31 - rugsėjo 2 d. vykstančiose Stevensville, Kanadoje.

Kvalifikaciniame turnyre dalyvavo daugiau negu 50 golfinkų. Gaila, kad pats turnyras tęsėsi tik iki 18 skylių (vietoj numatytų 36), nes sekmadienį visą dieną lijo. Nežiūrint to, entuziazmo netrūko ir daugelis džiaugėsi savo pasiektais rezultatais.

Vyrų A komandai kvalifikavo: Petras Stukas, Tomas Vitkus, Mark Petrosius, Tomas Lapas, Rytas Kleiza, Arūnas Dagys, Julius Ringus, Jonas Astrauskas ir Raimundas Panaras.

Vyrų B komandai kvalifikavo: Arvidas Karas, Vytas Vaikus,

Marius Viržintas, Jonas Zabukas, Modestas Atkočiūnas, Leonas Juraitis, Faustas Antanaitis, Algis Žvinakis ir Arvidas Čepulionis.

Moterų komandai kvalifikavo: Aldona Vaitkienė, Lilė Izokaitienė, Gertrūda Zabukienė, Rita Kariėnė, Aldona Urbiėnė, Irena Kleizienė ir Roma Stverak.

Visi laukiami pirmenybių. Mūsų komandoms, dalyvaujančioms pirmenybėse, linkime grįžti iš jų su laimėtoju trofėjais.

Chicago Golfo klubas

LAUKO TENISO
TURNYRAS

Rugpjūčio 11-13 dienomis, Warren Michigan įvyko Šiaurės Amerikos Pabaltiečių lauko teniso pirmenybės. Šio turnyro šūkis buvo „Laisvė Pabaltijui“. Pirmenybėse dalyvavo 20 tenisininkų. Sekmadienio lietus, atėjęs finalą iki pirmadienio. Vyrų A klasėje laimėjo estas Teet Ratsep, įveikdamas Detroit „Kovo“ Stepą Solį 6-3, 6-4.

Vyrų dvejetą laimėjo Steps Solis ir John Dapkis, nugalėdami Teet Ratsep ir Don Selenį 8-6. Vyrų B klasėje, estas Tony Haines nugalėjo Antaną Paškų 6-1, 6-3. Turnyro vadovavo dr. Algis Barauskas.

BEISBOLAS
LIETUVOJE

Lietuvos Beisbolo Asociacija įsikūrė 1989 metų vasario 3 d. Taigi, vos tik „užgimė“, bet jau veikia visais frontais. Jau egzistuoja net 9 komandos. Dvi iš jų net dalyvavo Sąjungos pirmenybėse. Vilniaus „Žalgiris“ iškovojo septintą vietą, o Kauno „Auda“ — devintą. Dar kol kas žaidžiama žaliuoje vejoje, tačiau kitais metais gal bus įrengta du stadionai.

Kiekvieno atveju jie tikisi ir laukia, kad IV PLS žaidynėse iš JAV ar Kanados atvyks nors viena komanda. Deja, ŠALFAS sąjunga neturi beisbolo komandos (ir nei vieno apmokamo sportininko.)

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$70.00. Foreign countries \$70.00.

Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitatimai už gautas prenumeratas nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokėstį, atžymima, iki kada yra užsimokejęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	1/2 metų	3 mėn.
U.S.A.	\$70.00	\$40.00	\$25.00
Kanadoje (U.S.A. dol.)	\$70.00	\$40.00	\$25.00
Užsienyje (U.S.A. dol.)	\$70.00	\$40.00	\$25.00
Savaitinis (Šešt. pried.)	\$40.00	\$25.00	

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija straipsnius taisy savo nuohūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamas gavus prašymą.

DR. KENNETH J. YERKES

DR. MAGDALEN BELICKAS

DANTŲ GYDYTOJAI

Pensilvanijos nuolaida

4007 W. 59 St.

Tel. (312) 735-5556

507 S. Gilbert, LaGrange, IL.

Tel. (708) 352-4487

DR. VIJAY BAJAJ, M.D., S.C.

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS

IR ODOS CHIRURGIJA

(Aukliai nuimami kabinete)

Priklauso Holy Cross ir Christ ligoninėms

2434 W. 71 Street, Chicago

Tel. (312) 434-5849 (veikia 24 val.)

Pirm., antr., ketv., penkt. nuo 12 iki 6 v.v.

Kab. (312) 735-4477;

Rez. (708)246-0067; arba (708)246-6581

DR. E. DECKYS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

SPECIALYBĖ — NERVŲ IR

EMOCINĖS LIGOS

CRAWFORD MEDICAL BUILDING

6449 So. Pulaski Road

Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS

3900 W. 95 St.

Tel. (708) 422-0101

Valandos pagal susitarimą

6132 S. Kedzie Ave., Chicago

(312) 925-2670 arba (312) 489-4441

DR. K. A. JUCAS

ODOS LIGOS

KOSMETINĖ CHIRURGIJA

Valandos pagal susitarimą

5540 S. Pulaski Road.

Tel. (312) 595-2802

Valandos pagal susitarimą

Penkt., antr., ketv. ir penkt.

Reikalui esant atvažiuoju ir į namus

DR. JOVITA KERELIS

Dantų Gydytoja

2659 W. 59th St., Chicago, IL

Tel. (312) 476-2112

9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL

Tel. (708) 598-8101

Val. pagal susitarimą

Tel. kabineto ir buto: (708)652-4159

DR. P. KISIELIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

1443 So. 50th Ave., Cicero

Kasdien 1 iki 8 val vak.

Išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. PETRAS V. KISIELIUS

DR. EUGENE MCENERY

DR. JAMES BURDEN

INKSTŲ, PUSLIES IR PROSTATOS

GYDYMAS BEI CHIRURGIJA

155 N. Michigan Ave., Suite 324 ir

5635 S. Pulaski Rd., Chicago, IL

81 St. ir Kean Ave., Justice, IL

Tel. (312) 565-2960 (veikia 24 val.)

Valandos pagal susitarimą

DR. IRENA KURAS

KUODIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS

SPECIALISTE

MEDICAL BUILDING

3200 W. 81st Street

Kabineto tel. (312) 737-1168;

Rezid. (708)385-4811

DR. S. LAL

SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS

2454 W. 71st Street

(312) 434-2123

Pirm. 2-7. Antr. ir ketv. 9-12. Penkt. 2-7

Kab. tel. (312) 585-0348;

Rez. (312) 779-5533

DR. FRANCIS MAZEIKA

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4255 W. 63rd St.

Val. pagal susitarimą; pirm. ir ketv. 12-4

6-9, antr. 12-6, penkt. 10-12, 1-6

Kab. tel. (312) 471-3306;

Rez. (708) 442-8297

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.

KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS

7722 S. Kedzie Ave.,

Chicago, IL 60652

Pirm., antr., ketv. ir penkt.

pagal susitarimą

Cardiac Diagnosis, Ltd.

Marquette Medical Building

6132 S. Kedzie

Chicago, IL 60629

Tel. (312) 436-7700

RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.

S. PRASAD TUMMALA, M.D.

SURENDER KUMAR, M.D.

PETER STECY, M.D.

Širdies ir Kraujagyslių Ligos

Valandos pagal susitarimą

Namų (708) 584-5527

IŠ SEKTANTŲ

Jei sektantai dar nėra rimta grėsmė lietuviams Amerikoje, religijos išsiilgusioje, atsikuriančioje Rytų Europoje, imtinai ir Lietuvoje, jie jau rūpestingai darbuojasi, ieškodami konvertitų. Jie jau ieško įvairius sunkumus pergyvenančių žmonių tarpe, ir ne tik katalikų, bet ir senosioms protestantų konfesijoms priklausančiųjų tarpe.

JAV ir Meksikoje esančių Al-ta ir Baja, California, vyskupai savo apaštališkajame paragini-me tuo klausimu išryškino konkrečiai, kas turima galvoje, kalbant apie sektantus. Pirmučiausia, šioji problema nesietina su ekumenizmu vadinamųjų „istorinių bažnyčių“ tarpe, būtent pagrindinės krikščionybės šakos – Romos katalikų, pravoslavų ir įvairiose protestantų konfesijose, atsiradusių 16-me ir 17-me amžiuje. Vadinamosios sektos, buvo įsteigtos tik praėjusio šimtmečio metu ir greitai išaugo. Šios sektos aktyviai puola vadinamasias istorines bažnyčias, koncentruodamos savo „apaštali-vimą“ ne į Dievą iš viso nepažinančius, bet į kitus krikščionis, ypač katalikus, bet neapleidžiant ir istorinių protestantų bažnyčių tikinčiųjų.

Sektos skiria daug lėšų ir energijos bet kokiais būdais padidinti savo narių skaičių, nesivardžydamos panaudoti net ir didelių psichologinių ar net ekonominių spaudimų. Jos turi daug blogybių: jos neįvertina modernaus gyvenimo tikrų vertybių, visas modernaus gyvenimo aprašas braukdamos tuo pačiu neigiamu teptuku, nepastebėdamos, kad jos pačios yra tos pačios modernios kultūros išdava. Jos istorinius ir bibliinius faktus iškreipia kaip kuriuo atveju jiems parankiausia, dažnai net sau prieštaraujamos. Jos linksta į religinį legalizmą ir neturi ateities vizijos, nes tiki, kad pasaulis netrukus pasibaigs.

Puldamos Bažnyčiai, jos cituoja paskirus istorinius pavyzdžius ir padaro išvadą, kad „visi kungiai blogi“, „visi popiežiai klogi“, ar „visi katalikai eis į pragarą“.

Sektantai įvairiomis apgavystėmis išveržia į žmogaus namus, o paskui jam nebesiseka mandagiai jų išprašyti. Pavyzdžiui, ateina dvi moterys, pristatančios sesuo tokia ir sesuo tokia. Katalikas mano, kad jos vienuolės, nežinodamas, kad sektoje visos moterys vadinasi seserimis. Kai pasiūlo pasisėkėti apie Dievą, šeiminkas pagalvoja, gerai, jos pakalbės, aš pakalbėsiu. O iš tikrųjų sektantai tik patys nori kalbėti; jiems visai neįdomu klausytis, jie tik ieško konvertitų.

Psichologinis spaudimas dažniausiai pasireiškia grasinimu, kad eisi į pragarą, jei nepriimsi jų tikėjimo, bet būna ir ekonominis spaudimas – naujakuriams jie pažada išrūpinti darbą ir žalią kortelę; neretai panaudojamas ir emocinis spaudimas – dvasinį smūgį pergyvenanti asmenį – nepagydoma liga serganti, ar išsiskyrimą ar artimo žmogaus mirtį pergyvenusi, ar darbo netekusi – jie pasiima į savo tarpą ir globoja, tuo metu spausdami priimti jų tikėjimą.

Įvairaus spaudimo naudojimas, stengiantis padaryti konvertitus, yra neteisingas, sako vienas kunigas, dirbantis parapijoje, kur sektantai yra didelė problema. Nors praityje tiek katalikai, tiek ir kitos istorinės bažnyčios tą metodą vartojo, mes išmokome, kad tai nėra geras priėjimas, norint žmogui padėti išvystyti tikrą tikėjimą, kuris tvėrs per visas gyvenimo audras. Bet nežinint, kad daug kas sektose yra bloga, yra dalvku, kuriu turėtume nasi-

mokyti, sako tas kunigas, ypač kas liečia naujų narių priėmimą į savo parapijas. Siltumas ir vaišingumas, kurį sektantai parodo nepažįstamiems į savo bažnyčią atsilankiusiems, yra didelis kontrastas šaltumui, kurį naujakuris gali pajusti tu-loje didžiulėje katalikų parapijoje.

Tą pailiustruoja štai istorija vienos katalikės, kuri perėjo į sektą. Amerikietė studentė Esther Lucero, universitete Naujojoje Meksikoje studijuodama 1960 dekados pabaigoje ir 1970 dekados pradžioje, dažnai buvo kalbinama sektantu, o tas laikotarpis buvo ir Bažnyčioje didelių pasikeitimų ir neaiškumų laikotarpis. Nors ekumeninės pamaldos buvo dažnas reiškinys, ne jos ją paveikė, o asmenišką pokalbį su sektantais, kuriuose buvo pabrėžiamos visos katalikybės klaidos. Be to, jaunoji studentė tuose pokalbiuose pamatė, kad ji visai nepažįsta Šv. Rašto – ir dėl to jie sugebėjo ją paveikti.

Paskui ji išvyko į Quito, Ecuadorą, studijuoti vienerius metus. Ten esant su ja susidraugavo vienas sektantas pastorius ir jo žmona. Jie jai atvėrė savo namų duris ir savas širdis, kai ji labiausiai ilgojosi namų. Ten esant, kelionėje į Peru ji turėjo visiškai priešingą patyrimą iš katalikų. Nuvykusi į Peru ji liko visai be pinigų, nes niekas nenorėjo jai pakeisti ekvadoriškų į pervietiškus. Išsigandusi, nebežinodama, ką toliau daryti, ji nuėjo į katedrą ir karštai meldėsi. Jos maldas ir ašaras pertraukė ir parapietis, ir kunigas – abu bardami, kad ji netinkamai apsidėžiusi katedroje. Jau tada ji buvo labai nusivylusi Katalikų Bažnyčia, nes keliaudama po Lotynų Ameriką anais laikais ji matė daug neįmanomo skurdo ir neįtikėtiną turto, o Bažnyčia tuomet dar palaikė turtingųjų pusę. Šis parapietis ir kunigo neįtaurus, jai esant didelėje bėdoje, ją pastūmėjo per briauną, ir grįždama ji jau ryžosi eiti ten, kur ji matė, patyrė tikrą krikščionybę – pas sektantus.

Ji vėliau sugrįžo į katalikų Bažnyčią, bet ją paskatino persigalvoti užsilikęs katalikybės liturginio turtingumo ilgesys ir į Seattle persikėlus, susipažinimas su katalikais, kurie moko būti vaishingi, rodyti naujakuriui, svetimšaliui krikščionišką meilę, šiltumą; katalikų, kurie nebijojo Šv. Rašto, o juo gyveno ir be to dar laikėsi viso turtingojo katalikybės tradicijų kraičio.

Šiandieninėje katalikų Bažnyčioje, jei ne vienoje parapijoje, tai kitoje, katalikas gali ir privalo gilinti savo tikėjimą per įvairius kursus suaugusiems ne tik katalikiškos praktikos, dogmos dalykuose, bet ir Šv. Rašto pažinime. Visas katalikų Bažnyčios mokslas ir remiasi jos pačios išsaugotu ir per tūkstančius metų autoritetingai interpretuojamu Šv. Raštu. Šiandieninėje katalikų Bažnyčioje katalikas, kuris ne tik sekma-dieniais pasildo bažnyčios suolą, bet gilina tikėjimą, žino, kad krikščionybė nėra tikra, neįgyvendinus tikėjimu gautų malonių: darant gerus darbus, mylint artimą, svetimą, našle, našlaitį taip, kaip Kristus mlygo, ne kritikuojant bėdoje, o pri-glaudžiant.

Kaip pagonys ir žydai buvo patraukti į pirmąsias krikščionių bendruomenes ne psichologiniu ar ekonominiu spaudimu, bet matymu, „kaip jie myli vie-nas kitą“, tas pat ir šiandien patraukia žmones ir yra veiksmingiausia evangelizavimo priemonė.

a. j. z.

SENATE LAIMĖTA – KAS TOLIAU?

Prieš vasaros atostogas JAV Senatas priėmė humanitarinės pagalbos Lietuvai įstatymą. Tai pirmasis žingsnis iš Amerikos įdō, į kurį milijonus sudeda Amerikos lietuviai. Lietuvai gauti 10 milijonų dolerių. An-tras žingsnis – tai tą patį įstatymą praveisti ir Atstovų rūmuose. Pagrindą antrajam žingsniui padėjo kongresmanas Christopher H. Smith (R-NJ), pateikdamas HR 5262 rezoluciją.

Angelė Nelsienė, viso to projekto sumanytoja ir vykdytoja, pasikalbėjime „Lietuvių Dienų“ žurnale (1990 birželis), susumuodama savo keliamas idėjas ir mintis, sako: „Intensyvi dienos Washington mane įtikino, kad galėtume daug pasiekti, jei daugiau tartumės, bendrai planuotume, informuotumės, vieni kitų darbus remtume“.

Priekaištai ir pageidavimai

Savo pasikalbėjime „Lietuvių Dienose“ 10 milijonų humanitarinės pagalbos Lietuvai autorė centrinių organizacijų vadovybės dars atargiai suformuluotus pageidavimus. Ji kartu su visuomene pasigenda „autoritetingų institucijų, kurios aptartų siektinus tikslus ir visuomenės veiklą pastūmėtų koordinuota linkme“. Neturime forumo, kuriame geranoriškai mūsų gyvybiškai svarbius klausimus išsiaiškintume ir padarytume procedūrinis vykdy-mui sprendimus“. „Draugo“ VIII.3 vedamojo autoriaus, rašiusio tą pačią temą, priekaištai sielvartingai aišrūs: „Pažiūrėjus į mūsų vadovų viešą elgesį, vaikiskų skelbi-mus, apgaulingus kalbas, te-galima tik apgaileti, kad išsivija jau nebeturi kas jai vadovauja, neturi ir vniety, kurie vado-vautų ir nuorodoms duotų“.

Nelsienė tą teigimą papildė taip: „Liūdna, kad organizacijų vadovybės atsidūrę žmonės tariasi esą ir patys išmintingiausi. O ir Amerikos prezidentas turi bent kelis patarėjų kolektyvus“. Ji tą tuščią „išminties“ de-monstravimą remia dviem neto-limos praeities faktais: prieš porą metų privačia iniciatyva paruošta „politinės veiklos išsivijimo programą“ veiksniai net nesvarstė atmetę, nors „prieš paruošimo buvo prisidėję keliasdešimt asmenų“, ir „š.m. sausio mėnesį Los Angeles poli-tinėse studijose buvo tarsi praplėsta ateities uždanga“. viena studijų išvada siūlė pasirošti atvejui, jei Lietuva

JUOZAS KOJELIS

skelbtų nepriklausomybę, o so-vietai uždėtų ekonomines sank-cijas. Netrukus taip ir įvyko, bet joks veiksnys į išėjimą dėmesio nebuvo atkreipęs. Pavėluotai šoko rinkti aukas, organizuoti „karštas linijas“, steigti fondus ir fondelius, bet politinei akci-jai planų nebuvo. Planų buvo periferijoje, Amerikos vakaru-se, ir jų vykdyti į Washingtoną nuvyko Angelė Nelsienė, Ame-rikos Lietuvių Bendruomenės tarybos prezidiumo bei Vakarų apygardos ir Baltų Laisvės lygos pirmininkė.

Gal to nereikėjo

Dešimt milijonų dolerių pa-galbos Lietuvai įstatymas praėjo dviem pavidalais: Arm-strong-Moynihan vardu buvo prijungtas prie ginklavimosi biudžeto, o vien Moynihan (S2757) vardu – kaip atskiras įstatymas („free standing bill“). Kad įstatymas įgytų galios, turi būti priimtas ir Atstovų rūmuose. Angelė Nelsienė tuo reikalu tarėsi su keliais kong-resmanais, ir liepos 12 kongresmanas Christopher H. Smith (R-NJ) kartu su kongres-manais Hall, Hyde, Cox, Don-nelly, Lewis, Miller, Dornan ir Ros-Lehtinen pateikė įstatymo projektą HR 5262, identišką Senate priimtajam. Iš origina-lių kopsponsorius vienas buvo ad-hoc komiteto Pabaltijo kraštams ir Ukrainai kopirimininkas (Donnelly) ir trys (Smith, Hyde ir Dornan) reikšmingos Užsie-nio reikalų komisijos nariai. Netrukus HR 5262 remėjų skai-čius paaugo iki 30. Tarp naujųjų remėjų – keturi Užsienio reika-lų komisijos nariai (Ackerman, Feighan, Gilman, Torricelli) ir didelis lietuvių bičiulis Frank Annunzio, demokratas iš Il-linois.

Atrodė, kad pastangos dėl 10 milijonų dolerių humanitarinės pagalbos bus sutelkusios ben-dram darbiu bent Lietuvių Bendruomenės darbų remėjus. Bet kažkodėl HR 5262 rezolucij-os rėmimas kurį laiką „karštų-jų linijų“ buvo sustabdytas. Pasklido gandai, kad kai kam nepatiks kongresmanas Smith, kaip išsiryškęs kovotojas prieš negimusių kūdikių skerdyklas. Tačiau vėliau viskas sunorma-lėjo. Tik VII.7 „Draugas“ netikėtai paskelbė, kad nauja 10 milijonų pagalbos įstatymo projektą VIII.3 Kongresui pasiūlęs kongresmanas Richard J. Durbin (D-IL) su cospon-

Senatorius Daniel P. Moynihan su Angelė Nelsiene tariais dėl humanitarinės pagalbos Lietuvai įstatymo.

soriumi William S. Broomfield (R-MI). Iš kitur tą pačią dieną sužinota, kad rezolucijai duotas HR 5481 numeris.

Kodėl tai padaryta, sunku su-prasti. Palyginęs Congressional Record (Aug. 4) senatoriaus Moynihan ir kongresmano Smith VII.12 „Dear Colleague“ laišką pateiktus motyvus su „Drauge“ paskelbtaisiais Dur-bin motyvais, nieko naujo ne-pastebėjau. Nors ir neturiu Dur-bin projekto teksto, tačiau labai abejoju, kad daug skirtų nuo Smith projekto. Iš tikro įnešta nereikalingų komplikacijų. Vieni prašys tų pačių kongresmanų remti HR 5262, kiti – HR 5481. Jau dabar Kongreso įstaigose yra nusiskundimų dėl lietuvių susiskaldymo. Anksčiau dir-bančiuosius stabdyti buvo linke Vliko žmonės, dabar juoda katė, atrodo, perbėgo ir tarp LB institucijų.

Racionaliai Lietuvai labai sprendžiant klausimą, HR 5481 iniciatoriai turėtų paveikti kongresmana Durbin, kad sueitų į ryšį su kongresmanu Smith ir bendrai dirbtų dėl humanitarinės pagalbos įstatymo Atsto-vų rūmuose pravedimo. Klysta, kas mano, kad kongresmanas Smith dėl dalyvavimo prieš abortus nukreiptoje Kongrese akcijoje neturi reikiamo autoriteto. Iš tikro jis yra in-telektualus ir įtakingas Kongreso narys. Liepos 27 d. jo pasiūlytas priedas prie užsienio paramai skirtų lėšų įstatymo laimėjo Atstovų rūmų balsų daugumą.

Jei rivalizacija ir toliau bus vedama, nukentės patys huma-nitarinės pagalbos įstatymas.

Konkretūs uždaviniai

Angelė Nelsienė minėto pasi-kalbėjimo eigoje kelia vieną po kito tikslus, kuriuos išsivijęs lietuvių Lietuvos laisvės labui turėtų svarstyti. Pagal ją, nega-lint iš karto gauti pilno nepri-klausomybės pripažinimo, reik-tų prie tikslo eiti laipsniškai: pirmiausia išgauti Lietuvos par-lamento ir vyriausybės pripa-žinimą. Tai būtų de facto pripažinimas. Jam įtvirtinti dėti pastangas, kad prezidentas Bush ir Baltuosius rūmus oficia-liai pakviestų prezidentą Lands-bergi. Visuomenės akcija ta linkme turėtų turėti Lietuvos atstovo Washington Stasio Lo-zoraicio pritarimą. Labai naudinga, kad prez. Bush kar-toja okupacijos nepripažinimo formulę, tačiau turėtume veikti, kad jis tą formulę prapleštų – padarytų oficialų pareiškimą, jog Pabaltijo valstybės yra neišsprendta tarptautinė pro-blema ir kad sovietinė konstitu-cija Lietuvai negalioja.

Būdamą Washington ir veik-dama dėl humanitarinės paga-lbos Lietuvai įstatymo, Angelė Nelsienė pokalbiuose su se-natoriais pradėjo zonuoti ir kai kuriuos kitus klausimus: Ame-rikos nuolatinės misijos į Vilnių pasiuntimą, apklausinėjimų Kongrese Pabaltijo valstybių klausimu suorganizavimą, lėšų Lietuvai iš SEED 2 programos paskyrimą.

Savo pasikalbėjime ji dar kelia Lietuvai Vakarų Europoje turėti savo centrinę atstovybę ar informacijos centrą, o Lietuvos užsienio reikalų ministerijoje – specialų departamentą veiklai su užsie-nio lietuviams derinti.

Daugumą tokių minčių Angelė Nelsienė praėjusių metų pabaigoje kėlė vad. „Amerikos lietuvių kongreso“ simpoziume, bet idėjiškai sterilūs „vyriausie-ji“ jas visas be diskusijų atmetė. Todėl „Lietuvių Dienų“ pasi-kalbėjime ji pasigenda forumo, „kuriame geranoriškai mūsų gyvybinius klausimus išsi-aiškintume ir padarytume pro-cedūrinis vykdytumui spren-dimus. Dabar yra atveju, kad i vienos organizacijos toli pastū-mėtą projektą staiga įsiterpia kita, ir taip reikalai nekarta sumaisomi“.

Pirma pripažinkime patys

Visi geros valios lietuviai, Lietuvoje ir išsiviję, pasigen-da ryžtingesnės Amerikos tautos besilaisvinančiai Lietu-

vai. Vieni norėtų pilno pripaži-nimo su pasikeitimu am-basadoriais, kiti – pradžioje tik de facto Lietuvos parlamento ir vyriausybės pripažinimo. Ame-rika sujudo visą pasaulį, leidžia milijardus dolerių ir šimtų ar tūkstančių žmonių gyvybių stato į pavojų dėl kelis kartus už Lietuvą žmonėmis ir plotu mažesnės Kuvait valsty-bės, tik... kelis tūkstančius kartų turtingesnės gamtos tur-tais. Mums ir dėl miniatiūriškos pagalbos Lietuvai reikia sun-kių kovoti.

Vieniems – Bush Lietuvą pardavė, kitiems – išdavė. Turbūt nei išdavė, nei pardavė, tik paprasčiausiai dėl Lietuvos nenori turėti su Sovietų Sąjun-ga viešo konflikto. Dr. Juozas Kazicko ir kitų patikimų šalti-nių teigimu, prezidentas Bush Lietuvos reikalą į Gorbačiova privacciai daro suprą spaudimą.

Vilniaus radijas pranešė, kad rugpjūčio 21 d. derybų su Sovietų Sąjungos išvakarėse Lietuvos parlamentas slaptame posėdyje svarstys turimas Lie-tuvos pozicijas Sovietų Sąjun-goje ir laisvajame pasaulyje. Tai rodo, kaip rūpestingai Aukšė. Tarybos pirmininko Landsber-gio vadovaujamas Lietuvos par-lamentas deryboms su Maskva ruošiasi. Išsivija iki šiol neturėjo nei vienos konferencijos apšvarstyti klausimą, kodėl ne viena valstybė formaliai (de jure ar de facto) nepripažino Lietuvos nepriklausomybės atstatymo. Daugelis mūsų „vyriausių ir nepakeičiamų“ vadų yra nepajęgūs tokių klau-simų svarstyti. Daug lengviau pasitenkinti „vaikiškais skelbi-mais“ ir „apgaulingais pareiški-mais“. Juozas Vitėnas, daugelį metų išdirbęs Vliko valdyboje, teigia, kad kovo 11 d. Lietuvai paskelbus nepriklausomybės atstatymo aktą, „VLIKO pavadi-nimas nebeatitinka jo pobū-džio“. Logiškai galvojant, Lietuvos laisviniui per metų metus surinkti ir dar neišleisti pinigai turėtų būti pervesti nepriklausomos Lietuvos atsto-vo Washington pozicijon. Žinoma, jei mes patys pri-pažįstame tai, ko reikalaujame iš prezidento Bush.

Mes taip esame savo aistrų apakinti, kad savo pražūties keliu eidami daugiau kenčiame, negu kentume išganymo kely. Tikėjimas taip griežtai nedrau-džia džiaugtis protinomis gyve-nimo linksmybėmis, kaip drau-džia šykštumas.

H. More

DUOBĖ

Romanas

ANDRIUS NORIMAS

35

Vytas apžvelgia įeinančius svečius. Vyras vidutinio ūgio, labai kauletas, menko sudėjimo perkarėlis. Didelė galva, rodos, dar didesnę nuo tankios plaukų kepurės. Plaukų sruogos drimba ant marškinų apykaklės ir ant ausų. Veidas vietomis lengvai rauplių išvarpintas. Kiek atsiškęs apatinis žandikaulis senokai neskustas. Mažos, neramios po kambario daiktus bėgiojančios akys sudaro nelabai malonią, tarsi liguistą ar neramios sąžinės žmogaus išvaizdą, ypač šį išpūdį didina jo vaško spalvos oda. Džiovininko įspūdis patvirtinamas dar šio atvykėlio dažnu krumuliu, atsikrenkštimu. Lyg ruošiantis tarti ilgą prakalbą.

Svečio draugė žemaugė, riebiauodė, dar jauna moteris. Tamsūs šėšėliai paakiuose rodo, praėjusi, o greičiausia tebegyvenamą vargą. Tų šėšėlių neįstengia nuslepti nei gausios kosmetikos priemonės. Iš karto Vytas atpažįsta tą igimtą italams žymę: varno sparno juodumo plaukai net mėlynuoja elektros šviesoje. Juodos akys, tarytum sagos, blyškiam veide spindi metalo blizgesiu. Tik ryškiai balti dantys po balzaganas lūpas pagyvina kone pieno spalvos oda.

Iš karto ši porėlė net gasdina Vytą savo kone vaiduokliška išvaizda. Jam pasivaidena nupudruoti numirėlių veidai laidotuvių įstaigose. Paprasti, be jokių puošmenų drabužiai dar didina šį išpūdį. Ju judesiai lėti, suvaržyti. Tylėjimas dairantis nesudaro malonios

nuotaikos. Po ilgokos tylos Vytas nutaria juos prakalbinti. Lyg norėdamas įsitikinti, kad tai tikrai gyvi žmonės.

– Dikas tuojau sugrįš. Jis išėjo krautuvėn. Nuo jo nepaspruko abiejų svečių trumpas akių susižabavimas, lyg pasisakymas pasitenkinimo šypsenomis. Aha, tai jiems gera ir maloni žinia!

– Tai... Ar mes galime čia jo palaukti? Juk jis čia gyvena?

– Kodėl ne? Sėskites kur patogų. Vytas renka nuo stalo kortas, nes prie svečių nėra ko dėti. Smalsumas nugali – parūpo sužinoti kiek daugiau kas čia tokie.

– Su kuogi turiu garbės turėti reikalą? Šį posakį jis laiko didelio mandagumo ir pagarbos parodymu. I duotą klausimą svečias lyg susigriebia.

– O!... Mano vardas Carlis! Carlis Van Agus. O čia panele Morini. Mudu neseniai vedė, tai, vadinasi, ji taip pat jau gali vadintis ponia Van Agus. Bet ji, manau, ir toliau naudos savo mergaitinę arba scenos pavardę.

Vytas atspėjo moters itališką kilmę. Lieka tuo patenkintas. Paduodamas ranką Carlui pats prisistato:

– Hello... Aš vadinuosi Vito Bart... Ar su koku reikalu pas Diką atėjote?

– Taip sau, pro šalį ejome... Nutarėme aplankyti...

– Carlis nenoriai aiškina. Trukteli petim.

Vytui nepatogu visą laiką juos kamantinėti, bet neranda kalbai temos. Prisimena apie moters sceninį vardą.

– Kokioj scenoj jūs žmona dalyvauja?

– Ji yra dainininkė. Dainuoja naktiniame kaba-reto „Lido“. Žinote, kur netoli prieplaukos...

Pirmą kartą įsiterpia viešnia. Režiančių balsu žeidžia klausą.

– Mano vyras taip pat dainininkas. Turi puikų tenorą!

– Prie ko čia tai, Ara?..

Carlis tik vaidina nepatenkintą, o jo plati šipata rodo pasitenkinimą pavadinus jį geru dainininku ir tenoru.

– Labai malonu! Aš niekad nesu asmeniškai pažinęs tikrų dainininkų, profesionalų! Ar ponas Van Agus dabar kur nors dainuoja?

– Ne... Žinote, labai sunku pakliūti į operos etatus!..

– O!... Tai esate operos dainininkas?!

– Taip, esu!

Susidariusioje po to ilgesnėje tyloje Vytas stebisi, kad operos solistas toks apskuręs. Carlis jaučiasi lyg per daug pasakęs, o Ara Morini supranta, kad Vytas nedaug išmano apie dainavimo meną.

– Labai sunku pakliūti į operą! – Ji atsidūsta ir neramiai priduria, – gal mes nelaukime Diko? Jums mes irgi sutrukdėme...

– O, ne! Aš nieko rimto neveikiu... Dar lūkerėkite...

Lyg patvirtinimui gatvėje pasigirsta neaiškios žmonių kalbos, šurmuly. Vytas atpažįsta buką, žemą tonų Diko bosą. Kas tai? Juk tai moterų balsai! Gal kelių moterų? Nespeja Vytas pasidalinti su savo svečiais išpūdžiu apie triukšmą, kai trobelės durys atsilapoja. Jose du smalsūs dažytų, auskarotų, palaidaplaukių, it laumių, nepudruoti merginų veidai. Žibantių akys, apnuogintos krūtinės, aptempti drabužiai išryškina visus atsikimšimus, o svarbiausia kažkoks nachališkumo ir įžlumo štampos įrodo tą aiškų, tik patylinimui ir su panieka ištariamą profesijos pavadinimą. Abi merginos laiko po prekių maišą, o viena jų laisvoje rankoje ir gitarą.

(Bus daugiau)

Europos Lietuvių studijų savaitės Šveicarijoje moterų pokalbis. Iš kairės: Aušrinė Povilionienė, Laima Andreikienė ir dr. Gaskienė. Nuotr. R. Kubiliūtis

LIETUVOS MOTERYS ATGIMIMO LAIKO RAIDOJE

RAMUNĖ KUBILIŪTĖ

37-oji Europos Lietuvių studijų savaitė vyko Einsideln, Šveicarijoje rugpjūčio 5-12 d. Savaitėje buvo gvildenamos įvairios politinės, kultūrinės ir filosofinės temos, ypač liečiant dabartinius įvykius Lietuvoje. Viena dalyvė iš Belgijos, psichologė Gaskienė, nutarė, kad būtų idomu turėti atskirą pokalbį apie Lietuvos moterų rolę dabartiniuose įvykiuose Lietuvoje. Vieno posėdžio salėje susirinko nemažai studijų savaitės dalyvių (vyriškos ir moteriškos giminės) pasiklausyti dviejų dalyvių iš Lietuvos pasisakymų.

Aušrinė Povilionienė yra 19-20 amžiaus išeivijos literatūros specialistė, apgynusi disertaciją apie William Faulkner. Ji paėmė pavyzdžių iš Bernard Shaw ir kitų rašytojų veikalų apie moteriškas moteris ir vyriškas moteris. Kalbėjo apie moterų pastangas bei nuolaidas, apie moteris kaip vargo skruzdės. Kadangi kalbėjo apie vyrus, kaip be kaltės kaltuosius, susidarė vaizdas, kad ji galvoja apie visų gyvenimą Lietuvoje kaip nelengvą.

Laima Andreikienė yra ekonomistė matematikė, parašiusi 20 mokslinių straipsnių ir atlikusi mokslinį stažą Anglijoje. Ji kalbėjo apie savo, kaip parlamento narės gyvenimą. Iš 140 deputatų yra moterys. Jos reprezentuoja įvairias profesijas: aktorė, solistė, poetė, gydytoja ir pan. Prieš rinkimus teko susitikti 42 sykiais su rinkėjais ir ne kartą apginti save kaip moterį kandidatę. Šiuo metu deputatė praleidžia tris dienas savaitėje Aukščiausios tarybos posėdžiuose, dvi dienas komitetų susirinkimuose, dvi dienas su rinkėjais. Šeimyniniam gyvenimui lieka mažai laiko, reikia supratyvaus vyro ir pagalbos iš šeimos vaikų priežiūrai. Studijų savaitėje suėjo 5 mėnesiai nuo Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo. Sunku tikėti, kiek jau pasiekta, kiek sunkaus darbo dar liko.

Po Aušrinės Povilionienės ir Laimos Andreikienės pasisakymų ir dr. Gaskienės komentarų, į pokalbį energingai įsijungė ir

kiti dalyviai. Kiek salėje buvo dalyvių, atrodo, tiek buvo ir nuomonių. Iškilę įvairūs klausimai, kodėl Lietuvoje 90% mokytojų yra moterys, kodėl vyrai vyrauja profesinėse pakopose. Viena mokytoja iš Lietuvos kaimo kalbėjo apie savo rolę, kaip išsiskyrusią motiną su dviem vaikais, kuriai tenka daug ko atsakyti jų labai ir kuriai kaip mokytojai tenka globoti ir pagosti kitų tėvų vaikus, kuriems labai trūksta dėmesio. Kita dalyvė save pristatė kaip imonės dalininke (iš tikrųjų šeimos šeimininkę), kuri tvarko imonės finansus, užsienį reikalus, korespondencijas ir pan. Keli dalyviai aršiai pasisakė, kad Lietuvos moterys neturėtų dirbti sunkių fizinių darbų kelių statyme. Kiti pasisakė, kad, jei galima, motinos Lietuvoje turėtų likti namie ir auklėti vaikus iki mokyklinio amžiaus, o neskubėti atgal prie darbo, kaip buvo okupantų verčiama, paliekant vaikų auklėjimą svetimiems lopseliuose.

Ar pokalbis pasiekė organizatorių ir dalyvių tikslus, sunku pasakyti. Dalyvavo gal truputį daugiau asmenų negu buvo numatyta, ir todėl nebuvo įmanoma tikrai turėti „apvalaus stalo“ diskusijas. Tačiau mintis buvo įdomi, ir studijų savaitėje tai sudarė vieną iš kelių progų moterims viešai pasireikšti, nors gal ne visiems tai krito į akį.

Reikėtų paminėti, kad studijų savaitę padėjo organizuoti Šveicarijos lietuvių ir savaitėje dalyvavo įvairių kraštų Lietuvių Bendruomenių pirmininkės. Tėvynės valandėlėje deklamavo Dalila Mackialienė, dainavo Sigutė Trimakaitė, akompanuojant Audronei Kisieliūtei. Pianinu tą vakarą taip pat skambino Gražina Landsbergienė. Tačiau savaitėje paskaitininkai visi buvo vyrai. Vienintelė išimtis – tai Laima Andreikienė, kuriai viena popietė buvo sudaryta proga įsiterpti į programą ir padaryti pranešimą apie Lietuvos ekonomiką.

PRAVAŽIUOJANT SEATTLE

Turistinio Seattle, Washington valstijoje, patrauklumas negali apvilti. Miestas yra švarus ir tvarkingas net ir neturtingųjų gyvenamųjų daly, nei daugumoj kitų Amerikos miestų, o daugiau pasiturinčios vidurinės klasės gyvenamose plotuose, išsidriekusiuose pagal fiordus, įlankas ir ežerus žymu skandinavisko gyvenimo būdas. Tai vienas iš vaizdingiausių šiaurės Amerikos miestų su daugybe vandens ir snieguotomis kalnų viršūnėmis tolimoje net ir vasaros metu. Atkalmės nubarsytos vilom prie ilgų jūros krantų su eglių, pušų ir beržų gausia augmenija primena Baltijos pakrantes. Nors klimatas čia švelnesnis negu aplink Baltiją, bet vanduo jūroje šaltas ir maudytis neįmanoma. Tai dėl vyraujančio vasaros metu šiaurės vėjo išilgai jūros kranto, kuris nustumia paviršiaus vandenį toliau į atvirą jūrą, o jo papildymui atkyla vanduo iš gilumos. Todėl šaltas, bet žuvingas. Neatsitiktinai čia daug norvegų – kur žuvis, ten ir jie.

Nors visa tai malonu matyti, tačiau pravažiuojančiam lietuviui įdomiausia yra kelių šimtų lietuviška bendruomenė, stebinti savo nepaprastu veikumu, toli prašokančiu vidurkinio aktyvumu daugelyje vietų, kur lietuvių telkiniai yra daug kartų gausesni. Propaganda yra tos veiklos pagrindinis bruožas.

Vietinė spauda, televizija ir radijo nepraleidžia progos minėti Lietuvą ir lietuvių neretai išsamiais straipsniais ir geroka laiko doze televizijos ir radio programose, o kiekvienai neigiamai išsitarimą yra skubiai, gausiai ir griežtai reaguojama. Tas, žinoma, ne atsitiktinai. Bendruomenė ir jos vadovybė, atrodo, besanti neįprastai eksraversiška, sugėbanti užmegzti ir išlaikyti glaudžius ryšius su informacijos, politiniais ir intelektualiniais sluoksniais. Neveltui Washingtono senatorius Slade Gorton ir

kongr. John Miller yra pasižymėję lietuvių rėmėjai Kongrese. Nors veiklumas, turbūt čia tipingas visai bendruomenei, bet trejetas malonių moterų yra dažniausiai ta prasme minimos, tai Ina Bray (Bertulytė) Bendruomenės pirmininkė, Irena Johnson (Blektytė) ir Zita Petkienė.

Tarp žymesnių tos veiklos reiškinių yra pabaltiečių etnografinė ir tautodailės paroda Nordic Heritage Museum patalpose, kuri prasidėjo birželio viduryje ir tęsis iki rugsėjo pabaigos. Šis gerai organizuotas skandinavų etnografinis muziejus yra gausiai lankomas ir, turbūt vienintelis toks Amerikoje. Pabaltiečių paroda užima du didelius kambarius ir dalį koridorių, maždaug 5% viso muziejaus ploto. Lietuviškų eksponatų daugiausiai, o estų mažiausiai, bet nėra griežtai išskirti. Pirmo kambario pusę užima latviai ir pusę lietuviai, nors vienas stalas skirtas ir estams, o antram kambarį telpa visų trijų tautų tautiniai drabužiai ir didelis įvairumas kitokių etnografinių dalykų. Parodos kvietimas atėjo iš muziejaus vadovybės. Jie pasilaikė teisę patys parodą sutvarkyti. Trūksta kai kur gerų paaiškinimų.

Kazkieno ypatingu rūpesčiu A. Tamošaitienės ir A. Velskienės audiniai, kilimai ir tautiniai drabužiai, tap pat Marčiulionienės keramika bei keletas kitų yra gerai atžymėti. Kiti silpniau, o kai kuriems trūksta bet kokių paaiškinimų.

Nežiūrint to nepritekliaus, paroda šiuo politišku kritišku metu yra stambus propagandinis įnašas. Lietuviškas skyrius yra įvairus savo liaudiskom skulptūrom ir net vėliniais, instrumentais, vestuvių pavaizdavimu ir kitokiais – viską sunku išvardyti – ir išsiskiria spalvingumu. Buvo didelis darbas visa tai surinkti ir atrinkti.

E. Jaunis
Mississippi

Laiškas

KODEL JIE TYLI?

Pastaruoju metu ne vienas nusiskundžia, kad išeivijai trūksta vadovybės. Tuo klausimu pasisako ir A.D. straipsny „Praeitį sustoję – dabartis nežinoma“, (Draugas, rugpjūčio 3 d.). Jis teigia, kad „išeivija jau nebepastovi, kas jai vadovauja, neturi ir vietų, kurie vadovautų ir nurodymus duotų“.

Man rodos, kad tokios padėties svarbiausia priežastis yra išeivijos išsisklaidymas tiek pačioje Amerikoje, tiek kituose kraštuose.

Gera buvo turėti vadovybę organizacijos Lietuvoje nepriklausomybės ar net okupacijų laikais, kai vadovaujantys asmenys buvo susitelkę Kaune ar Vilniuje, kur jie posėdžio po darbo galėjo per kelias minutes pėsčiomis susirinkti. Taip pat gera buvo veikti Amerikos Lietuvių Tarybai po karo, kai jos nariai gyveno Chicagoje. Bet kaip posėdį dabar gali susaukti Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdyba, kai jos nariai yra išsisklaidę po Ameriką ir Kanadą? Arba kaip posėdį turi susirinkti Vliko valdyba, kurios būstinė yra Washingtono, pirmininkas gyvena Floridoje, o nariai – Chicagoje, Clevelande, Bostone, Philadelphijoje, Baltimore? Dėl tokio išsiblaškymo, aišku, neįmanoma apsarstyti jokių subūbių klausimų, kuriems reikia susirinkti kasdien ar kas savaitę, o ne kartą per mėnesį ar pusmetį.

Šią padėtį būtų galima pagerinti sudarant organizacijų vadovybes vienoje vietoje. Tačiau tai nebus tokios valdybos, kuriose išeivija norėtų matyti vadovaujančius asmenis, nes jie taip pat yra išsisklaidę nuo Floridos iki Montrelio ir nuo New Yorko iki Los Angeles. Taigi idealia vadovybė sudaryti esamomis sąlygomis yra neįmanoma. Padėtis kitaip atrodo, jei būtų galima pasamdyti tinkamus žmones, kurie specialiai tam dirbtų, kaip tai daro turtingos organizacijos. Bet mums tenka pasitenkinti tuo, ką pajėgiame.

Tačiau šią padėtį būtų galima pagerinti ir kitu būdu. Reikėtų išeivijos nusistatymą ar duoti jai nurodymų gali ne tik organizacijų vadovybės, bet ir atskiri asmenys. Tiesiog reikia stebėtis, kad mūsų spaudoje beveik nepasitaiko svarbių klausimų buvę žymūs mūsų veikėjai. Jų dar yra ne tik iš nepriklausomybės bei okupacijų laikų, bet ir iškilusių išeivijoj per pastaruosius 40 metų. Kodėl jie tyli? Jų nuomonė padėtų ir visai išeivijai sudaryti savo nusistatymus ir tuo pačiu galėtų būti direktyvomis svarbiais Lietuvos bei išeivijos klausimais.

Juozas Vitėnas

Kūno akis praplešia gyvuliukams pati gamta, žmonėms – sielos kovos. Ir tik sielos kančių dygiais spygliais išsklotos kelias nuveda žmogų pro pasaulio klaukus labirintą prie sauleto idealų aukuro.
G. Petkevičaitė-Bitė

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

RE/MAX
REALTORS

GREIT
PARDUODA

RIMAS L. STANKUS

(312) 586-5959 (708) 425-7161

Norintieji PIRKTI ar PARDUOTI NAMUS per šią įstaigą, prašome paminėti, kad esate arba norite būti Rimo Stankaus klientais. Nuosavybės įkainijimas nemokamas.

Parduodame greičiau už didesnę kainą!

Įkainijimas veltui!

Perkame ir parduodame visose JAV valstijose.

Išlaivinti ir patyrę tarnautojai.

MLS kompiuteris.

Perkame-parduodame ir mažas ir didesnes nuosavybes.

Vietinė įstaiga.

ALEXANDER J. MOCKUS

REALTORS, LTD.

6610 S. Pulaski, Chicago, IL 60629

(312) 767-6655

Lietuviams žinomas ir patikimas vardas.

FOR SALE

„ATTENTION: GOVERNMENT SEIZED VEHICLES from \$100. Fords, Mercedes, Corvettes, Chevys, Surplus Buyers Guide. (1) 602-838-8885, Ext. A-7765.“

Parduodamas Vilniuje visai naujas 1990 m. Moskvich auto. \$4,500. Puiki dovana. Kreiptis vakarais: tel. 818-703-8675.

HELP WANTED

„ATTENTION: POSTAL JOBS! Start \$11.41/hour! For application info call (1) 602-838-8885, Ext. M-7765, 6 am – 10 pm, 7 days.“

„ATTENTION: GOVERNMENT HOMES FROM \$1 (U-repair)! Delinquent tax property. Repossessions. Call (1) 602-838-8885, Ext. GH-7765.“

FOR RENT

Išnuomojamas 3 kamb. butas Marquette Pk. apyl. su šiluma. Tel. 708-499-5725.

Check off all the names on your gift list by giving U.S. Savings Bonds, the gift that grows. Bonds are backed by the U.S. Government, pay competitive interest rates, and have tax advantages.

Century 21

OLSLICK & COMPANY 1180 State Street Lemont, Illinois 60439

TURIME DAUG NAMŲ IŠPARDAVIMUI LEMONTA RAJONE. SKAMBINKITE IRENA STANIULIS

Business (708) 257-7100

Residence (708) 257-5446

TIK PER ANGLIJĄ GREIČIAU IR TAUPIAU!

Pasinaudokite patarnavimu mūsų išplėstu ir įvairpasiškiu ekonominiu bendradarbiavimu su LIETUVA.

VAISTAI. Galime pasiūti visus moderniškiausius vaistus, gaminamus VAKARŲ EUROPOJE.

Medžiagos. Siunčiame anglišką ir kitokias medžiagas, gatavus rūbus, sportinius kostiumus, sportinius batus, etc., elektronines prekes.

Siunčiame iš Anglijos arba nuperkame Sovietų Sąjungos ir kitų kraštų gamybos automobilius: Lada nuo \$7200, Samara nuo \$9000.

PALIKIMAI pervedami į Lietuvą arba kitus kraštus kliento pageidaujama valiuta.

Visos finansinės ir banko operacijos atliekamos aukščiausiu kursu. Specialus rublio kursas.

Priimamos įvairių terminų investicijos.

BALTIC STORES & CO., (Z. Juras)

11 London Lane, Bromley,

Kent, BR1 4HB, England.

Tel. 081 460 2592.

PASSBOOK SAVINGS... the best way to save regularly!

5 1/2% interest

Paid and Compounded Quarterly

see us for financing. HOME AT OUR LOW RATES WITH REPAYMENT TO FIT YOUR INCOME

INSURED

Mutual Federal Savings and Loan

2212 WEST CERMAK ROAD CHICAGO, ILL 60608

Peter Kazanauskas, Pres. Tel.: 847-7747

Hours: Mon. Tue. Fri. 9-4 Thur. 9-8 Sat. 9-1

SERVING CHICAGOLAND SINCE 1905

TORGSYN TORGSYN

5542 Geary Blvd., San Francisco, CA 94121

MES TURIME SOV. SĄJUNGOJ POPULIARIAUSIAS PREKES!

TV, VCR'S TELEFONAI CAMCORDERS Voltažas 127/220

RADIJAI IR VCR RADIJO ĮRENGIMAI Tinkantys Sov. Sąjungai KOMPIUTERIAI Su rusišku raidynu

AVIES KAILIO KAILINIAI SPORTINIAI KOSTIUMAI KOSMETIKA LŪPŲ DAŽAI SUVENYRAI

Žemiausios kainos JAV-bas. Priimam užsakymus telefonu iš visų JAV miestų ir iš kitų kraštų Parduodame automobilius giminėms Sov. Sąjungai. Pervedame pinigų. Pakviatimai iš Izraelio.

Mūsų parduotuvė siūnia visokių rūšių radijus ir elektroninius prietaisus į Sov. Sąjungą su apmoketu arba neapmoketu muitu.

Valandos: pirm-trečd. 11-6 ketvirt-šešt. 11-7

Pradedant 1988 m. lapas 2 d., kas šeštadienį

8:40 iki 10 v.v.

per WPNA (buv. WOPA stotis) 1490 AM

Žemė L

„Nauja radijo laida šiuolaikiniams lietuviui“ lietuvių bei anglų kalbomis

Muzika - sveikata - moterų pasaulis - sportas - literatūra - kinas - satyra

Labanaktis, vaikučiai

„Pasakų pasaulis mažamečiams lietuviukams“

8:30 v.v. iki 8:40 v.v.

Alliance Communications, Inc.

408 South Oak Park Avenue, Oak Park, IL 60302

tel. nr. 848-8980

Gintė Damuštė ruošia dėžes insulino „Gyvybės Lietuvai“ siuntiniui.

PAVYZDYS – LIETUVA

KAZYS BARONAS

Mūsų korespondentas Europoje

„Lietuviška galvosena“ – tai naujas madingas posakis Sov. Sąjungoje – rašo rugpjūčio mėn. 13 d. Miuncheno dienraštyje „Sueddeutsche Zeitung“ bendradarbis Kotryna Kahlweit. Šis šūkis jungiamas su įvairiais nutarimais respublikose, kurie gerokai erzina M. Gorbaciovą. Kiekvienas naujas suvereniteto paskelbimas, tarprespublikinės sutartys, stipriai griauja Maskvą, žemindamos jos autoritetą.

„Suvereniteto skelbimai tapo įprastine kasdienybe“ – rašo toliau K. Kahlweit (tytė, nienė?) „kadangi valdžia perduoda iš komunistinių rankų į piliečių“.

Lietuviai buvo pirmi, paskelbę nepriklausomybę akta ir sulaukę viso pasaulio kvapą. Ju pavyzdžiu pasėkė kitos tautos, pietinės respublikos, nuedamos dar toliau už Pabaltijo valstybę. Toku pavyzdžiu yra Ukraina, kuri, liepos mėn. 16 d. nutarė steigti savo ginkluotąsias pajėgas ir artimiausiu metu tapti neutralia valstybe Armenija nuejo dar toliau, jau dabar turėdama per 40 tūkst. ginkluotų vyrų – K.B.).

Maskva dar nepripažįsta tu visų nutarimų, pridedama juos nagrinėti bei siūlydama naują, liberalinę sąjunginę sutartį. Tačiau gyventojų spaudžiami respublikiniai parlamentai negali ir nenori ilgiau laukti. Be to, katastrofiška ūkinė padėtis, iki šiol Maskvos neįspręstos tautybių nesantaikos problemos, verčia pačias respublikas daryti galutinius sprendimus, nematant jokios pagalbos iš centrinių organų.

Penkios respublikos – Kirgizija, Uzbekistanas, Tadžikistanas, Turkmenija ir Kazachstanas nutarė įsteigti politinį ir ūkinį boka. Politikai jame įžūri pamatus vidurio Azijos parlamentui ir ūkinei sąjungai, kuri turės daug panašumo į europinę bendruomenę. Joje numatomas glaudus bendradarbiavimas ne tik finansuose, sveikatos ar gamtos taršos srityse, bet taip pat pasikeitimas žaliava, kova prieš kriminalinius nusikaltimus ir narkomaniją (Sov. Sąjungoje narkomanai į metus išleidžia apie 10 milijardų dol., JAV – 300 milijardų – K.B.).

Be jokių abejonių, šis bendradarbiavimas turi ir tautinį atspalvį – dar karta parodydamas, kad pietuose Maskva neturi daug draugų. Be to, Pabaltijo valstybės, Ukraina ir Rusija pradėjo prekybinius pasitarimus. Sunki dalia Maskvai, kadangi ekonomine blokada, panaudota prieš Lietuvą, ateityje neturės jokios reikšmės. Ed. Ševardnadze

Kuo tyresnė kančia, tuo didesnė pažanga ir laimėjimas. Ir taip – vienos Jėzaus aukos užteko kenčiantį pasaulį išganyti.

M. Gandhi

įspėjo Jelciną nuo sutarčių sudarymo su Pabaltijo valstybėmis, kadangi jomis mažinama Maskvos įtaka. Tačiau didelės įtakos Jelcinui tas įspėjimas nepadarė. Juk Lietuvos pavyzdžiu nuejo Rusijos respublika, paskelbdama savo autonomiją. Išūlus tas B. Jelcinas, ragindamas pasaulį kreditą duoti ne Sov. Sąjungai, bet Rusijai. Jo motyvas? Girdi, centro vyriausybė prarado savo autoritetą ir galią, nėra politinės vyriausybės, nėra ir antrašo pagalbos siuntimui.

Taip pat, negalima pamiršti, kad ir vidurio Azijos penkių respublikų blokas nutarė užmegzti tiesioginius ryšius su Pabaltijo valstybėmis. Taigi, tarptautinio bendradarbiavimo tinklas darosi vis tampresnis. Maskvos rūpestis gali tapti realybe, nes be jos sutikimo bus išdraskyta sąjunga – baigia savo straipsnį lietuvių kilmės dienraščio bendradarbis.

MŪSŲ KOLONIJOSE

Melrose Park, IL
PASISEKĖS PIKNIKAS

Nors Melrose Parko lietuvių kolonija tautiečių skaičiumi palengva mažėja, bet liekančiųjų lietuviška veikla dar gana stipriai reiškiasi. Nebeminint, kiek netolimoje praeityje buvo įdėta pastangų besikreipiant laisvais ir petijomis į šio krašto valdžios viršūnes, kiek bendruomenės atstovų ryžtingai dalyvavo Washingtono demonstracijose dėl Lietuvos Respublikos pripažinimo ir pagalbos jai, bet dar tuo veikla nepasibaigė. Netolimoje praeityje pas dr. K. ir M. Jablonskį buvo paminėta birželio tremimai, ta pačia proga pakalbėta aktualiausiomis temomis, kaip vertingiau pagelbėti kenčiančiai Lietuvai. Tai jau buvo gana plačiai aprašyta anksčiau vieno iš ten dalyvavusių.

O rugpjūčio 11 d. dar pačiame vasaros gražume vadovaujančių sluoksnių buvo surengtas bendras LB ir vietos lietuvių klubo narių piknikas. Nors ne vienas iš narių buvo išvažinėjęs svetur poilsiauti, bet į jautiką Zitos ir Algio Sinkevičių sodybą suplaukė gana gražus būrelis mėgėjų kartu praleisti gražia šėštadienio popietę. Buvo malonu matyti ir net septynis svečius iš Lietuvos, kurie turėjo progos pabendrauti didesniame savo tautiečių susibūrimo. Tad nuotaika buvo pakili.

Kadangi visas pikniko pelnas buvo numatytas skirti „Lithuanian Hotline“ ir „Lithuanian Mercy Lift“, atsilankiusieji gana vertingų laimejimų fantu nepagailejo. O tų laimejimų visokių „Laimės ratas“ sukosi be sustojimo. Ir laimės ieškotojų

TAURŲ PATRIOTĄ PRISIMENANT

ANDRIUS MIRONAS

Prieš 5 metus mirė dar jaunas, vos 55 m. amžiaus, lietuvis patriotas ir šio krašto prityręs karys dipl. inž. Raimundas Vytautas Mišauskas, palikęs neaprašomame liūdesy tėvelius Zigmą ir Teofilę Mišauskus, nuo seniau apsigyvenusius Union Pier, MI, ir žmoną Sofiją Mišauskiene-Čižauskaitę. Taip jau Apvaizdos skirta, kad kiekvienas žmogus anksčiau ar vėliau turi mirti. Bet kai miršta vienintelis tėvų sūnus, pasiekęs gyvenime geros padėties, atlikęs didvyriškų žygių ir jau sukūręs savo šeimą, nors dar be įpėdinių, tai likusieji gyvieji pajunta gilią skriaudą, nusiiminimą ir nepakeliamą skausmą visam likusiam gyvenimui.

Velionis Raimundas buvo gimęs nepriklausomoje Lietuvoje, Kaune, 1930 m. rugpjūčio 31 d. Būdamas 14 metų berniukas su tėvais išvyko Vokietijon 1944 m. rudenį, baigęs dar Kaune pradžios mokyklą. Vengdami antros sovietų okupacijos Mišauskai pergyveno baisiausią Berlyno bombardavimą (1945. II.3.) ir po to persikėlė Bavarijon, į Eichstaetto stovyklą. Čia Raimundas išėjo 6 klasių mokyklą, o gimnaziją pabaigė jau Scheinfeldo stovykloje 1947 m. Su tėvais 1949 m. lapkričio 27 d. atvyko į Philadelphia.

Kilus Korėjos karui jaunas patriotas 1950 m. rugpjūčio 1 d. stojo savanoriu dar nepilnų 20 m. amžiaus JAV kariuomenė. Buvo užsidesęs ir visa karo tarnybą bei savo gyvenimą svaiojo apie Lietuvos valstybės išsilaivimą iš sovietinio jungo ir vaizdavosi save nusileidžiančiu Lietuvoje parašutu su kitais kariais, padėdamas išlaisvinti tėvynę. Todėl paririnko pavojingiausią karinę pareigą, stojo į parašutinių apmokymą, kurį baigęs buvo tuoj nusiųstas į Korėjos frontą

Green Berets dalinyje, atlikinėjo specialios paskirties uždavinius, gelbėdamas pavoju ar apsupiman patekusius karius. Kartą nuleistas parašutu su 22 kitais kariais patyrė per keliolika dienų įvairius pavojus ir išmoko išlaikyti gyvybę nepalankiausiose sąlygose, net gaudydamas ir valgydamas gyvates ir kitus maistui netinkančius gyvius. Poilgo tūnojimo apsupime iš tos vietos gyvi išliko tik 11 karių.

Tėvai suprato sūnaus pasiryžimą, nors kaip vieninteliam šeimos vaikui jam nebuvo privioloma karinė tarnyba. Po Korėjos karo Raimundas liko tarnauti kariuomenėje liktinių puskarininkų, dėstė taikos metu jauniems kariais parašutinių taktiką. Išleidžiant karius į atsargą, Raimundas su kitais pensijon einančiais kariais buvo pagerbtas specialiu paradu 1972 metais. Karo tarnybą baigė vyr. puskarininkio laipsniu. Išėjęs atsargon tęsė dar kariuomenėje pradėtus mokslus, mokydamasis inžinerijos Navy Pier kolegijoje ir Urbanos universitete. Po to dirbo kaip piešėjas planuotojas ir konsultantas įvairiose įmonėse Chicagoje. Buvo paruošęs spaudai knygą apie Amerikos kariuomenę ir jos kariavimo patyrimus bei būdus, tačiau karinė vyresnybė raudoną rašalą išbraukinėjusi neleisti žinių aprašymus galiausiai sukonservavo visą rankraštį.

Velionis visada save laikė pirmiausia lietuviu ir priklausė lietuviškos organizacijos. Apsigyvenęs Stone Park apylinkėse, kur gyveno iki mirties, rašė spaudai („Draugui“ ir „Laisvajai Lietuvai“) apie

komunizmo grėsmę visam pasauliui ir bolševikinius žiaurumus. Rašė ir beletristikos, bet nebesusėjo išleisti knygos. Buvo narys kelių karo veteranų postų ir lietuvių skautų organizacijų turėjo pasiekęs skautininko laipsnį.

Visą savo gyvenimą a.a. Raimundas gyveno puoseledamas viltį pamatyti laisvą nuo sovietų priespaudos demokratine Lietuvą. Deja, paskutiniuosius gyvenimo metus emė sirgti ligos, turėjo atsiguulti Chicagoje veteranų ligoninė. Čia išlaikė sunkią operaciją ir stengėsi laimėti kovą prieš įmetusią ligą. Tačiau piktybinis auglys kovą laimėjo... Vis dėlto, nors ligos iškamuotas, su žmona ir tėvais dar atšventė savo amžiaus 55-tą sukaktį 1985 m. rugpjūčio 31 d., o jau rugsejo pradžioje turėjo atsiguulti Hines karo veteranų ligoninė. Žmonos ir tėvų aplankytas 1985 IX.11 d. amžinai užmerke akis.

Palaidotas Šv. Kazimiero kapinėse Chicagoje. Lygiai po metų tėvų rūpesčiu buvo pastatytas meniškas paminklas, kuriame jo paties prašymu buvo iškaltas sakiny: „Pasakyki gimtai šaliai, kad aš ją mylėjau!“ Šie žodžiai tiksliai atitinka visą a.a. Raimundo mąstyseną ir jo gyvenimą šiame pasaulyje. Po tuo pačiu paminklu numatoma amžina poilsio vieta jo žmonai, tėvams ir uošvei.

Gaila, labai gaila, kad mirties dalgis per anksti nuskyne šio tauraus lietuvių gyvybės siūlą, tačiau jo trokšimai jau pildosi – tėvynė Lietuva jau laisvėja, nors jis pats išsisis ramybeje toli nuo mylimos šalies. Penkmečio nuo mirties proga su tėveliais, žmona, draugais ir mano paguodos žodžiai gal pasieks Tave, taurus lietuvi, Raimundai. Išėjęs ramiai svečioje šalyje.

Los oro bendrovės pareigūnas A. Dabrowka tariasi su sandelio viršininku ir „Gyvybės Lietuvai“ talkininkams R. Razgaitiene ir G. Damuštę dėl insulino siuntimo į Lietuvą.

KAD LIKTUM TU, GYVA!

LIETUVIŲ MUZIKOS FESTIVALIS

Rengiamas 1991 m. gegužės mėn. 18-26 d. Chicago, IL.
Rengia JAV ir Kanados Lietuvių Bendruomenės.

RENGINIŲ KALENDORIUS

Gegužės 18 d., šeštadienį, Premijų šventė Jaunimo centre.

Gegužės 19 d., sekmadienį, Ponchielli opera I LITUANI Morton auditorija Bendras Čikagos lietuvių ir Lietuvos Respublikos operos pastatymas, dalyvaujant Lietuvos Respublikos operos solistams, orkestrui ir baletui.

Gegužės 22 d., trečiadienį, Religinis koncertas, 50 metų nuo tremimų į Sibirą paminėjimui. Koncertas rengiamas Šv. Mergelės Marijos Gimimo šventovėje, Marquette Parke. Dalyvauja menininkai iš Lietuvos ir vietiniai meno vienetai.

Gegužės 24 d., penktadienį, antras operos I LITUANI pastatymas Morton auditorijoje.

Gegužės 25 d., šeštadienį, iš ryto, Dainų šventės chorų ir šokėjų repetitija Illinois universiteto paviljone.

Gegužės 25 d., šeštadienį, vakare, Jaunimo linksmavakaris – šokiai Jaunimo centre.

Gegužės 26 d., sekmadienį, 10:30 v.r. iškilmingos šv. Mišios Šv. Mergelės Marijos Gimimo šventovėje, Marquette Parke.

2:00 v.p.p. Dainų šventė Illinois universiteto paviljone.

7:00 v.v. užbaigtųjų pokylis, Condesa del Mar restorane, 12200 So. Cicero Ave., Alsip, IL.

7:00 v.v. pasilinksminimas jaunimui, Condesa del Mar.

Šventės apimtyje vyks įvairios dailės, tautodailės parodos Jaunimo centro Čurlionio galerijoje, Pasaulio Lietuvių Centre Meno galerijoje ir Balizeko Lietuvių Kultūros muziejuje.

Lithuanian Music Festival
3001 West 59th St.
Chicago, IL 60629
Tel. (312) 471-3900

Lietuvių Muzikos
Festivalio komitetas

DRAUGAS, penktadienis, 1990 m. rugpjūčio mėn. 24 d.

5

Remember...

* Visos kapinės, visos religijos
* Vienintelė „Rock of Ages“ paminklų
prekyba šioje apylinkėje. Amžina garantija.

ONLY ROCK OF AGES
DEALERS HAVE
ROCK OF AGES MEMORIALS.

„Rock of Ages“ paminklai yra geriausi ir tvirtiausi. Kiečiausias granitas, geriausiai atlaikęs darbas, amžina garantija. Atvykite ir pamatysite!

Antkapiai * Paminklai * Mauzoliejai * Paminklų įrašai * Paminklai pastatomi bet kuriose kapinėse

- * Laikini antkapiai
- * Antkapiai
- * Antkapių įrašai
- * Mauzoliejai
- * Dvigubi paminklai
- * Pagal užsakymą
- * Paminklai/antkapiai
- * Paminklų valymas
- * Bronzinės atminimo lentos

APTARNAUJAME VISŲ
RELIGIJŲ KAPINES
Pirmad.-Penkt. 8:30-4:30
Šešt. 10:00-4:00
Sekmd. 11:30-3:30

ST. MARY & EVERGREEN
MONUMENT CO.
9100 S. KEDZIE AVE., EVERGREEN PARK, IL.
(312) 233-3015 or (708) 422-7146

GAIDAS-DAIMID

E U D E I K I S

TRYNS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
PATARNAUJA IR CHICAGO PRIEMIESČIUOSE
4330-34 S. California Avenue
Telefonai – (1-312) 523-0440 ir (1-312) 523-9852

4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas – (1-312) 927-1741-1

4348 S. California Avenue
Telefonas – (1-312) 523-0440

STEPONAS C. LACK ir SŪNŲS LACKAWICZ

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

2424 West 69th Street – Tel. (1-312) 737-1213
11028 Southwest Hwy. – Tel. (708) 974-4410
9236 S. Roberts Rd. – Tel. (708) 430-5700

PETKUS IR SŪNUS MARQUETTE FUNERAL HOMES, LTD.

Marquette Funeral Home
2533 West 71st Street
Chicago, Illinois 60629
1-(312)-476-2345

Hills Funeral Home
10201 South Roberts Road
Palos Hills, Illinois 60465
708-430-4455

Petkus Funeral Home
1410 South 50th Avenue
Cicero, Illinois 60650
708-863-2108

Petkus-Butkus Funeral Home
1446 South 50th Avenue
Cicero, Illinois 60650
708-652-1003

Visus laidotuvių namus galite pasiekti
skambindami 1-(312)-476-2345

ANTHONY B. PETKUS
DONALD A. PETKUS

DONALD M. PETKUS
LAWRENCE C. GASUNAS

VANCE

LAI DOTUVIŲ KOPLYČIA
DIREKTORIAI

1424 So. 50 Ave., Cicero, Illinois
PATARNAUJA CHICAGOJE BEI PRIEMIESČIUOSE
Tel. (708) 652-5245

CHICAGOJE IR APYLINKĖS

RBAS LIETUVAI" įstatymus, liečiančius Lietuvą naudoti grupine bilietu

veikatos priežiūros centre pa-
aip ją reikia gydyti. Iš kaires:
ulė Mickevičiūtė, Tomas Bam-
Joseph Kraft.
Nuotr. St. Joseph Hospital

Advokatas Jonas Gibaitis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. (1-312) 776-8700
Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 v.r. iki 1 val. d.

